

Dunbirk

Dunbirk (<i>Betula pubescens</i>)	
Højde	20 meter
Form	Træ
Blomstringstid	Maj
Frugttype	Vinget nød
Modningstid	Juli - august
Lys	Sol
Jord	Alle typer
Fugt	Tør til fugtig
Vind	Medium tålsom
Vårfrost	Tålsom
Saltsprøjt	Tåler lidt

Udbredelse

Dunbirk er naturligt forekommende i et bælte, der strækker sig fra Grønland og Island, gennem Nord- og Centraleuropa til Sibirien og Kamtjatka. I Danmark er den især almindelig i landets nord-lige og vestlige egne.

Beskrivelse

Birketræer er let genkendelige på den hvide bark. I Danmark findes to arter, vortebirk og dunbirk, som er nært beslægtede og kan for-

veksles med hinanden. De er udprægede pionerarter, dvs. det er de første træer, som etablerer sig på et lysåbent område.

Dunbirk bliver op til 20 meter, grenene er mere oprette end vortebirkens, og de unge skud er dækkede af små, dunede hår. Den har mere glat og lysegrå bark ved stammebasis end vortebirkens sort-hvide skorpebark. Dunbirk kan danne de karakteristiske heksekoste – en kugleformet misdannelse af korte skud – som er forårsaget af en svamp. Heksekoste ses kun sjældent hos vortebirk. Dunbirk blomstrer i begyndelsen af maj. Dunbirk har enkönnede blomster (sambo), men både han- og hunblomster bæres på samme træ. Såvel han- som hunblomster sidder samlet i rakler. Et middelstort træ kan årligt sprede omkring 30 mio. frø, og den selvsår sig i større eller mindre bestande.

Voksested

Dunbirk er lyskrævende, og kun i sine første år trives den i let skygge. Den tåler ikke meget vind, men er derimod meget hårdfør over for frost. Den stiller kun små krav til jordbunden og kan gro på alle jordtyper, også på fugtige, sure og tørre jord, hvor den ofte er det første træ, der indvandrer. Dunbirk vokser betydeligt langsommere end vortebirk og på mere udsatte lokaliteter.

Anvendelse i landskabsplantninger

Dunbirk er egnet som spredt indblanding og som ammetræ på lidt fugtige lokaliteter i skovkanter og i læ- og vildtplantninger, hvor der ikke er for meget vind. Den tåler nogen beskæring. De små, lette frø ædes af småfugle om vinteren.

Valg af plantemateriale

Skov- og Naturstyrelsen anbefaler, at der til landskabsplantninger bruges planter af en afstamning, der sikrer, at de er robuste og på lang sigt kan tilpasse sig eventuelle klimaændringer. Derfor foretrækkes genetisk brede danske frøkilder.

På hjemmesiden www.plantevalg.dk kan der hentes oplysninger om valg af frøkilde.

Anden anvendelse

Dunbirk anvendes fortrinsvis til brænde. Den plantes undertiden på marginale jorde på tørvebund og som prydræ i små bestande i parker og anlæg.

Dunbirk producerer millioner af pollen som kan være stærkt allergifremkaldende.

Kilder

Anonym (1994). Træer og buske til skovbryn, læhegn og vildtplantninger. Skov-info nr.13. Tekst og redaktion: Skov- og Naturstyrelsen, Fællesudvalget for læplantning og Frøkildeudvalget.

Møller, P. F. og H. Staun (2001). Danmarks træer og buske. Politikens forlag.

Fortegnelse over frøkilder, se www.frøkilder.dk

Tekst og redigering: Dorthe Jøker, Lars N. Hansen, Jan S. Jensen, Ditte C. Olrik

Layout: Jette A. Larsen

Foto: Biopix.dk, Dorthe Jøker

Udgivet: November 2007

Opdateret: Januar 2009

Skov- og Naturstyrelsen

SKOV & LANDSKAB